

26 JUNI 2009

J.nr. NKN-261-00144
nahau

Afgørelse i sagen om miljøvurdering af Råstofplan 2008 for Region Midtjylland

Region Midtjylland har den 21. maj 2008 vedtaget Råstofplan 2008. Beboere i området ved Råstofgraveområde-Rodelund i Skanderborg Kommune har via regionen i oktober 2008 klaget til Naturklagenævnet over regionens miljøvurdering af råstofplanen.

Der er desuden klaget over selve råstofplanen, og Naturklagenævnet træffer i den anledning særskilt afgørelse (j.nr. NKN-41-00068).

Region Midtjylland gennemførte i perioden 24. maj 2007 til 1. august 2007 en foroffentlighedsfase efter råstofloven med indkaldelse af ideer og forslag til råstofplanens indhold. Forslag til råstofplan var i offentlig høring i perioden fra den 7. januar 2008 til den 3. marts 2008, og regionen har den 21. maj 2008 vedtaget råstofplanen endeligt. Ved regionens offentliggørelse af råstofplanen den 1. juli 2008 blev der ikke givet klagevejledning. Regionen har den 6. oktober 2008 offentliggjort råstofplanen på ny med klagevejledning.

Kapitel 11 i Råstofplan 2008 indeholder regionens miljøvurdering af planen. Regionen har indledningsvist resumeret sin Agenda 21 strategi. Regionen har desuden oplyst, at råstofplanen i høj grad er baseret på de tidligere regionplaner for henholdsvis Ringkøbing Amt, Vejle Amt, Viborg Amt og Århus Amt. Der er dog udpeget en række nye råstofgraveområder, men en stor del af disse (små) områder er arealer med igangværende indvinding, som blot ikke har været markeret som råstofgraveområder i de tidligere regionplaner. Råstofplanen omfatter 159 råstofgraveområder, hvorimod der i regionplanerne samlet var tale om 94 områder. Regionen har vurderet, at råstofplanen er omfattet af kravet om miljøvurdering, men at omfanget af miljøvurderingen er mere begrænset end, hvis der havde været tale om et helt nyt plangrundlag uden forudgående planlægning.

Regionen har henvist til, at der efter råstofloven *skal* foretages råstofplanlægning, og at der derfor ikke i bogstavelig forstand findes et 0-alternativ. Regionen opfatter dog en uændret videreførelse af

de tidligere 4 regionplaner som en form for 0-alternativ. De udlagte råstofinteresseområder er ikke omfattet af miljøvurderingen.

Regionen har defineret 3 mulige strategier: Intet udlæg af nye råstofgraveområder (strategi 0), planlægning, der udlægger en række større og mindre råstofgraveområder i et vist omfang som hidtil (strategi 1) eller planlægning, der udlægger få og (meget) store råstofgraveområder (strategi 2). Miljøkonsekvenserne ved de 3 strategier er vurderet i forhold til transport (energiforbrug, CO₂ og vejslid), økonomi (mest prisen på råstof), landskabsændring (fjernelse af elementer fra landskab og natur), landskabsdynamik (tilføjelse af elementer til landskab og natur), og gener for naboer (fysisk miljøpåvirkning fra støv, støj, tung trafik m.m.). Regionen har – også set i lyset af regionens Agenda 21 Strategi – konkluderet, at strategi 1 med udlæg af en række større og mindre råstofområder er det bedste valg i miljømæssig henseende.

Med hensyn til afbødende foranstaltninger har regionen henvist til råstofplanens redegørelse og retningslinjer. Regionen har om overvågning af planens miljøpåvirkning anført, at det navnlig er temaet om returjord til råstofgrave, jf. retningslinje 8, som regionen har hovedansvaret for. Regionsrådet har som mål at aflægge mindst et årligt tilsynsbesøg i hver enkelt råstofgrav med dispensation. For de øvrige af planens temaer er det i høj grad kommunerne, der via råstoffilladelse er tilsynsmyndighed. Regionen har dog i råstofplanen lagt op til et stærkt samarbejde mellem råstof erhvervet, regionen og kommunerne med hensyn til planlægning og efterbehandling.

Klagerne

En række beboere i Gl. Rye har anført, at der bør udarbejdes en VVM-redegørelse, inden der kan gives tilladelse til råstofindvinding på Rodelundsvej 7. Der er klaget over, at råstofinteresseområder ikke er omfattet af miljøvurderingen, og at der kun er foretaget en overordnet vurdering af, om det er mest hensigtsmæssigt med mange små eller få store råstofområder. Råstofindvinding det pågældende sted vil være ødelæggende for landskabelige og kulturhistoriske værdier, vil have store negative konsekvenser for trafiksikkerhed og trafikafvikling i området, og medføre støv- og støjgener.

Advokat Gert Lund har på vegne af andre beboere i Gl. Rye anført, at regionen burde have gennemført en (grundigere) miljøvurdering af lokaliteten Rodelundsvej. Dette ville have vist, at det ud fra naturbeskyttelsesmæssige hensyn er uforsvarligt at udlægge denne lokalitet som råstofinteresseområde eller råstofgraveområde.

En tredje gruppe beboere i Gl. Rye har anført det samme som advokaten. Der er bl.a. henvist til, at området ikke kan bære yderligere tung trafik, at grusgravning på det pågældende sted vil give betydelige støj- og støvproblemer for hele lokalområdet, at der er væsentlig risiko for forurening af

grundvandet, og at området er udpeget som nitratfølsomt indvindingsopland og som et område med særlig drikkevandsinteresser.

Om miljøvurderingsspørgsmålet har regionen i brev af 10. november 2008 med fremsendelsen af klagerne til Naturklagenævnet henvist til, at miljøvurderingen er beskrevet i kapitel 11 i råstofplanen, og at det her fremgår, at regionen ikke har gennemført en miljøvurdering af råstofinteresseområderne. Regionen har anført, at kommunen ikke kan meddele indvindingstilladelse i disse områder, idet der ikke er tale om råstofgraveområder. Råstofinteresseområderne skal først undersøges nærmere, inden de bliver udlagt til råstofgraveområder eller bliver taget helt ud af planen ved en kommende revision. Regionen har i øvrigt henvist til, at en VVM-procedure kun kan iværksættes af kommunen og først efter konkret ansøgning.

Naturklagenævnet har herefter fra Skanderborg Kommune til orientering modtaget kommunens afgørelse af 10. december 2008 om ikke VVM-pligt for råstofindvinding matr. nr. 15f og 15z Gl. Rye by og sogn, Rodelundsvej 7. Kommunens afgørelse ses ikke at være påklaget. Nævnet har efterfølgende modtaget ansøgers tilbagekaldelse af 14. april 2009 af ansøgning om råstofindvinding på ejendommen Rodelundsvej 7. Efter det oplyste er arealet solgt til anden anvendelse.

Afgørelse

Naturklagenævnets formand har på nævnets vegne, jf. råstoflovens § 14, stk. 1, truffet følgende afgørelse:

Med hensyn til spørgsmålet om eventuel VVM-pligt henviser Naturklagenævnet til, at det er kommunen der – i forbindelse med konkrete projekter om råstofindvinding – træffer afgørelse efter VVM-reglerne. Klagerne over regionens miljøvurdering er indgivet i oktober 2008, og på daværende tidspunkt havde Skanderborg Kommune ikke truffet VVM-afgørelse angående råstofindvinding på ejendommen Rodelundsvej 7. Allerede af den grund afviser Naturklagenævnet at realitetsbehandle den del af klagerne, der drejer sig om VVM. Kommunens afgørelse af 10. december 2008 om ikke VVM-pligt ses ikke at være påklaget, og nævnet bemærker i øvrigt, at ansøgningen efter det oplyste er tilbagekaldt.

I henhold til § 16 i lov om miljøvurdering af planer og programmer (miljøvurderingsloven) kan afgørelser efter loven påklages efter de klageregler, der er fastsat i den lovgivning, som planen eller programmet er udarbejdet i henhold til. Den aktuelle plan er udarbejdet i henhold til råstofloven.

Efter råstoflovens § 13, stk. 2, kan der klages til Naturklagenævnet over retlige spørgsmål i forbindelse med et regionsråds udarbejdelse af en råstofplan. Det er et retligt spørgsmål om Region Midtjyllands miljøvurdering af Råstofplan 2008 opfylder kravene i miljøvurderingsloven. Nævnet kan derimod ikke tage stilling til, om råstofplanens indhold er hensigtsmæssigt, herunder i forhold til klagerens interesser.

Miljøvurderingsloven fastlægger ikke i sig selv nogen grænser for, hvad myndighederne kan beslutte af politiske, økonomiske eller andre grunde, men stiller alene krav til procedurerne og indholdet af grundlaget for beslutningerne forud for vedtagelse af planer omfattet af loven.

Ved udarbejdelse af en miljøvurdering skal myndigheden sørge for, at der udarbejdes en miljørapport, hvori den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet af planens eller programmets gennemførelse og rimelige alternativer fastlægges, beskrives og vurderes. Miljørapporten kan være en del af redegørelsen for planens eller programmets forudsætninger, jf. § 7, stk. 1, i miljøvurderingsloven.

Miljørapporten skal indeholde de oplysninger, der er nævnt i bilag 1 til loven. Miljørapporten skal dog kun indeholde de oplysninger, som med rimelighed kan forlanges med hensyntagen til den aktuelle viden og gængse vurderingsmetoder samt til, hvor detaljeret planen eller programmet er, hvad den indeholder, og på hvilket trin i et eventuelt planhierarki planen eller programmet befinder sig, § 7, stk. 2, i loven.

En miljøvurdering af en plan skal efter miljøvurderingslovens § 6 gennemføres inden, der træffes beslutning om endelig vedtagelse af planen.

Råstofplan 2008 for Region Midtjylland indeholder en miljøvurdering af planen med hensyn til transport, økonomi, landskabsændring, landskabsdynamik og gener for naboer, herunder støv, støj, tung trafik m.m.

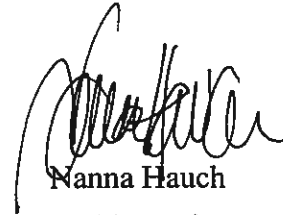
Naturklagenævnet har på baggrund af klagerne ikke fundet grundlag for at tilsidesætte regionens faglige vurdering af, at der ikke i forbindelse med planens realisering vil være øvrige forhold, der vil have væsentlig indvirkning på miljøet og derfor burde være beskrevet i miljøvurderingen.

Nævnet har heller ikke fundet grundlag for at tilsidesætte regionens faglige vurdering af råstofplanens indvirkning på miljøet.

På denne baggrund kan der ikke gives klagerne medhold, og Region Midtjyllands miljøvurdering af Råstofplan 2008 står derfor ved magt.

Lise Marie Buhl
Viceformand

Nanna Hauch
Fuldmægtig

Afgørelsen er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. råstoflovens § 14, stk. 2. Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. råstoflovens § 43, stk. 1.